

[Σε ασύνδετο σχήμα]

Αν θέλετε να πετύχετε γενικά στη ζωή σας πρέπει να είστε αξιόπιστοι παντού, σε όλες τις φάσεις της ζωής σας, δηλαδή να λέτε μόνο αυτό που έχετε σκοπό να κάνετε και να το κάνετε.

Αξιοπιστία = το να είναι κανείς αξιόπιστος.

Αξιόπιστος (άξιος + πιστός) = ο άξιος πίστεως, εμπιστοσύνης.

Η λέξη συναντάται πρώτη φορά στον Πλάτωνα.

Γράφει ο
Βύρων Τομάζος
Μηχανολόγος,
Απόφοιτος Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail: btomazos@gmail.com

Η αξιοπιστία είναι κάτι που κερδίζεται με την πάροδο του χρόνου.

Δεν έρχεται αυτόματα με την εργασία ή την ιδιότητα. Αρχίζει νωρίς στη ζωή και τη σταδιοδρομία μας και χτίζεται μέρα με τη μέρα, χρόνο με τον χρόνο. Εφόσον οι άνθρωποι έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν περισσότερα για εσάς, μόνον τότε κερδίζεται (ή όχι) η πλήρης εμπιστοσύνη.

Χωρίς τη σταθερή βάση της προσωπικής αξιοπιστίας, οι ηγέτες δεν έχουν καμία ελπίδα να στρατολογήσουν άλλους σε ένα κοινό όραμα και όσο πιο ασταθές είναι το έδαφος (η χρονική συγκυρία, οι συνθήκες, το παγκόσμιο περιβάλλον), τόσο πιο σταθερό πρέπει να είναι το θεμέλιο (η προσωπική αξιοπιστία). Ειδικά σε αβέβαιους καιρούς, η αξιοπιστία της ηγεσίας είναι απαραίτητη για τη δημιουργία εμπιστοσύνης. Χωρίς αξιοπιστία τίποτα δεν μπορεί να χτιστεί - τουλάχιστον **τίποτα που να μπορεί να επιβιώσει στη δοκιμασία του χρόνου**. Η αξιοπιστία κάνει τη διαφορά.

Για να είσαι "ηγέτης" πρέπει να είσαι αξιόπιστος και όταν γράφω "ηγέτης" εννοώ όλους μας, γιατί όλοι μας είμαστε κάπου ηγέτες, π.χ. στην οικογένειά μας, σε μια μικρή ομάδα, σε μικρές επιχειρήσεις, ο παπάς στην εκκλησία, ο δάσκαλος στο σχολείο, ο στρατιωτικός στη μονάδα, σε διοικητικές θέσεις μεγάλων εταιρειών και του κράτους κ.α. Αν ρίξετε μια ματιά στην κοινωνία που ζούμε, αλλά και στην ιστορία, και ψάξετε να βρείτε επιτυχημένους ανθρώπους, θα διαπιστώσετε ότι όλοι έχουν ένα κοινό χάρισμα, είναι αξιόπιστοι - τουλάχιστον οι περισσότεροι, ή εμφανίζονται για κάποιο χρονικό διάστημα καμουφλαρισμένοι. Αν δεν αλλάξουν, σύντομα θα χαθούν. Για να μείνουν και να κρατήσουν αυτά που έχουν, πρέπει να είναι πάντα αξιόπιστοι, ακόμα και οι γκάνγκστερ για να επιζήσουν πρέπει να είναι φερέγγυοι μεταξύ τους.

Στο άρθρο αυτό θα ασχοληθώ όχι τόσο με την ηθική σημασία και το κύριο βάρος, αλλά κυρίως με τη χρηστική σημασία που έχει η αξιοπιστία στη ζωή μας.

Αν θέλετε να πετύχετε γενικά στη ζωή σας πρέπει να είστε αξιόπιστοι παντού, σε όλες τις φάσεις της ζωής σας, δηλαδή να λέτε μόνο αυτό που έχετε σκοπό να κάνετε και να το κάνετε.

Οι κανόνες ηθικής είναι, κατά το πλείστον, όπως ένας χαρακας που τον χρησιμοποιούμε για να χαράξουμε ευθείες γραμμές, χωρίς σκαμπανεβάσματα. Έτσι και οι κανόνες της αξιοπιστίας ακολουθούν την ευθεία γραμμή ενός χάρακα. Άνθρωποι σε όλο τον κόσμο γνωρίζουν τις αρχές της αξιοπιστίας όπως και τα πλαίσια των ηθικών αρχών της, τα οποία κάπως διαφέρουν από λαό σε λαό. Στην τελική ανάλυση η αξιοπιστία κερδίζεται με αξιόπιστες ενέργειες που κάνουμε και τις ενισχύουμε συνεχώς. Π.χ. οι αξιόπιστοι "ηγέτες" πρέπει να υπηρετούν τον σκοπό για τον οποίο εκλέχτηκαν και να υπηρετούν τους ανθρώπους που τους έδωσαν τη δυνατότητα να ηγηθούν.

Η αξιοπιστία ισχυροποιείται και με τη συμμετοχή μας στη συλλογικότητα. Να έχετε ισχυρή αίσθηση του ομαδικού πνεύματος, να είστε υπερήφανοι που είστε μέλος μιας οργάνωσης / εταιρείας, να θεωρείτε τις προσωπικές σας αξίες ως συναφείς με αυτές της οργάνωσης, να νιώθετε συνδεδεμένοι και αφοσιωμένοι στην οργάνωση και βασικότερο όλων να έχετε την αίσθηση της ιδιοκτησίας της οργάνωσης / εταιρείας. Οι επιχειρήσεις, με αυτά ως γνώμονα, κατά κύριο λόγο, αξιολογούν τους υπαλλήλους τους, όπως π.χ. η General Electric στην οποία έχω εργαστεί.

Η διαδικασία της οικοδόμησης και της διατήρησης της αξιοπιστίας σας απαιτεί να ακολουθήσετε τα παρακάτω βήματα: **Ανακαλύψτε τον εαυτό σας, εκτιμήστε τα επιμέρους, επιβεβαιώστε τις κοινές αξίες σας, αναπτύξτε δυναμικότητα, υπηρετήστε ένα σκοπό και προπαντός διατηρήστε την ελπίδα.**

Η απόκτηση και η διατήρηση της αξιοπιστίας δεν είναι μια απλή άσκηση. Απαιτεί επιμονή και αφοσίωση σε έναν τρόπο ζωής και δράσης, πέρα από την απλή αναγνώριση της σπουδαιότητάς της.

Ανακαλύψτε τον εαυτό σας, «**Ξέρω ποιος ήμουν, ποιος είμαι και πού θέλω να είμαι**», «**Γνωρίζω το επίπεδο δέσμευσης που είμαι έτοιμος και διατεθειμένος να αναλάβω**».

Για να είστε καλός "ηγέτης" πρέπει να ξέρετε ποιος είστε, τις αξίες σας ως άτομο και τον καλύτερο τρόπο χρήσης αυτών των αξιών σε κάθε αλληλεπίδραση. Χωρίς να γνωρίζετε ποιος είστε, δεν μπορείτε να ηγηθείτε με ακεραιότητα, δεν μπορείτε να έχετε αξιοπιστία. Για να γίνετε "ηγέτης" πρέπει να είστε ο εαυτός σας, πρέπει να είστε ο δημιουργός της δικής σας ζωής. Πρέπει να γνωρίζετε βασικές πτυχές του εαυτού σας, τα πιστεύω σας, τις ικανότητές σας και να εμπιστευέστε τον εαυτό σας.

Στην Εκκλησία ο ιερός Χρυσόστομος λέει ότι **ο καθένας μας πρέπει να είναι ιερέας του εαυτού του. Τα πιστεύω σας είναι το σύνολο των αξιών και πεποιθήσεων που χρησιμεύουν ως οδηγός στις αποφάσεις σας και ενέργειές σας**. Οι ικανότητές σας είναι οι γνώσεις, οι δεξιότητές σας για να μεταμορφώσετε τα λόγια σας σε δράση και η εμπιστοσύνη μάς δίνει τη βούληση να χρησιμοποιήσουμε όλες αυτές τις δεξιότητες. Για να είστε αξιόπιστοι, πρέπει να έχετε εμπιστοσύνη στις δικές σας ικανότητες, να κάνετε αυτό που πιστεύετε, ειδικά σε αβέβαιες και δύσκολες περιστάσεις. Τα αρχικά σας βήματα στο δικό σας ταξίδι ανάπτυξης "ηγείας" είναι αυτά που σας επιτρέπουν να ανακαλύψετε την πίστη σας, τις ικανότητές σας και την αυτοπεποίθησή σας.

Το καλύτερο που μπορείτε να κάνετε για να κερδίσετε αξιοπιστία είναι να δείξετε στους άλλους ότι τους σέβεστε και τους υπολογίζετε. Αξίζει τον κόπο να τους προσεγγίσετε, να τους ακούσετε και να μάθετε από αυτούς. Μην ξεχνάτε ότι από όλους κάτι μπορούμε να μάθουμε.

Πρέπει επίσης να ακούσετε τη φιλοσοφία, τις απόψεις και τα επιχειρήματα των άλλων. Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης σε μια προσωπική σχέση αρχίζει με την ακρόαση.

Οι αξιόπιστοι "ηγέτες" γνωρίζουν ότι πρέπει συνεχώς να αναπτύσσουν τις ικανότητες αυτών που τους ακολουθούν, να ενισχύουν την αφοσίωση των ανθρώπων τους μακροπρόθεσμα και να τους εμπνέουν καθημερινά, να μοιράζονται αξίες και οράματα στην πράξη, να υπηρετούν τον κοινό σκοπό με αυτούς που τους έχουν καταστήσει δυνατούς και να επιβεβαιώνουν συνεχώς ότι δεν ενδιαφέρονται μόνο για τον εαυτό τους αλλά για τα συμφέροντα του συνόλου.

Η ικανότητα από μόνη της δεν εγγυάται αποτελέσματα. Σε τελική ανάλυση, η αξιοπιστία κερδίζεται μέσω συγκεκριμένων ενεργειών που υποστηρίζονται και ενισχύονται διαρκώς.

Με βάση τα προηγούμενα καταλήγουμε σε αυτή την αλληλουχία: Προσέξτε τις σκέψεις σας, γιατί οι σκέψεις σας γίνονται τα λόγια σας. Προσέξτε τα λόγια σας, γιατί τα λόγια σας γίνονται οι πράξεις σας. Προσέξτε τις πράξεις σας, γιατί οι πράξεις σας γίνονται οι συνήθειές σας. Προσέξτε τις συνήθειές σας, γιατί οι συνήθειές σας γίνονται ο χαρακτήρας σας. Προσέξτε τον χαρακτήρα σας, γιατί ο χαρακτήρας σας γίνεται το πεπρωμένο σας. Να είστε προσεκτικοί με το πεπρωμένο σας, γιατί είναι η κληρονομιά σας και το βασικότερο στοιχείο αυτών είναι η αξιοπιστία σας.

Είναι σίγουρο ότι οι περισσότεροι κάποτε στη ζωή μας θα χρειαστεί να δανειστούμε, για να κάνουμε μία μικρή επιχείρηση, ή για να πάρουμε ένα μικρό σπιτάκι και για να το κάνουμε αυτό πρέπει να είμαστε αξιόπιστοι, όχι μόνο με το τραπεζικό σύστημα αλλά και στην κοινωνία που ζούμε μεταξύ των φίλων, των συναδέλφων κ.λπ Ένα βασικό στοιχείο που εύκολα αποδεικνύει την αξιοπιστία μας είναι η πιστωτική κάρτα, γιατί μέσω αυτής το τραπεζικό σύστημα παρακολουθεί αν είμαστε αξιόπιστοι ή όχι. Ειδικά σήμερα η αξιοπιστία απαιτείται περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη εποχή γιατί ζούμε στην οικονομία της σύνδεσης, όπως έγραφα σε προηγούμενο άρθρο μου. Γνωρίζω ότι πολλός κόσμος λόγω της κρίσης έχει μεγάλο πρόβλημα αποπληρωμής των πιστωτικών του καρτών. Αυτό οφείλεται και στην αλόγιστη χρήση των καρτών στο παρελθόν και στο κλείσιμο των ματιών των τραπεζών, που προ κρίσης είχαν άφθονο και φθηνό χρήμα και τις έδιναν με μεγάλη ευκολία, χωρίς να υπολογίζουν καθόλου το ρίσκο, μιας και ήταν μικροποσά, αλλά αυτά τα μικροποσά μαζεύτηκαν από όλες τις τράπεζες και έγιναν μεγάλα, με δυσάρεστες συνέπειες. Με την ευκαιρία, επειδή υπάρχουν πολλά είδη διακανονισμών, συστήνω να κάνετε μία έρευνα, αν έχετε παρόμοιο πρόβλημα. Είναι πολύ σπουδαίο να έχετε μια πιστωτική κάρτα, αρκεί να έχετε μάθει πια... τη λογική χρήση της. Ιδιαίτερα στο εξωτερικό, όπου δεν μπορείτε να κλείσετε ξενοδοχείο, να πάτε σε περίπτωση ανάγκης σε νοσοκομείο, γιατί μέχρι να εξακριβώσουν ποιος είστε, αν μπορείτε να πληρώσετε και τα λοιπά μπορεί να σας αφήσουν να αποδημήσετε εις Κύριον.

Οι άνθρωποι πρέπει πρώτα να πιστέψουν στους ηγέτες και μετά να τους ακολουθήσουν πρόθυμα. Με τους πολιτικούς συμβαίνει συχνά το αντίθετο, όμως εν τέλει ισχύει ότι σε μακροχρόνιο ορίζοντα για να ηγηθείς κάπου, από μία μικρή ομάδα μέχρι να γίνεις μεγάλος διευθυντής επιχειρήσεων ή ηγέτης του κράτους, χρειάζεται αξιοπιστία. Η αξιοπιστία είναι το κλειδί με το οποίο οι "ηγέτες" κερδίζουν την εμπιστοσύνη των ανθρώπων τους. **Η αξιοπιστία είναι το βασικό συστατικό της εμπιστοσύνης. Θα έλεγα ορθότερα ότι η αξιοπιστία εμπνέει την εμπιστοσύνη και η εμπιστοσύνη προϋποθέτει την αξιοπιστία. Ολόκληρο το νομικό σύστημα είναι στημένο με βάση την εμπιστοσύνη.** Δεν βασίζεται σε συγκεκριμένη επέμβαση, στο μοντέλο, στην αναλογία των κερδών, στην κατάσταση των λογαριασμών και των αποτελεσμάτων. Δεν βασίζεται σε καμιά απ' αυτές τις λογικές αντιλήψεις. Οι άνθρωποι πιστεύουν στους αριθμούς και στους ανθρώπους που τους προμήθευσαν. Το σημαντικότερο σε μία επιχείρηση δεν είναι τα κτίρια ούτε ο μηχανολογικός εξοπλισμός. Το πιο μεγάλο κεφάλαιο είναι οι άνθρωποι, οι εργαζόμενοι και η σχέση που έχουν μεταξύ τους, οι οποίοι σαν ένα σύνολο, όλοι μαζί, αποτελούν την εμπορική πίστη της. Η αξιοπιστία πάντα ήταν σημαντική, όμως στην εποχή μας είναι πολύ πιο σημαντική από ποτέ άλλοτε, κυρίως γιατί τώρα, την εποχή της πληροφορικής, η αξιοπιστία λόγω των μέσων μεταδίδεται πολύ γρήγορα.

Θα αναφερθώ σε ένα σχετικό παράδειγμα, παλιά λέγαμε ότι ένας δυσσαρτημένος πελάτης μέσα σε δύο χρόνια θα το έχει πει περίπου σε άλλους 67. Σήμερα όμως, με τα ηλεκτρονικά μέσα και την ηλεκτρονική ενημέρωση θα είναι πολύ περισσότεροι από 67 σε πολύ λιγότερο χρόνο, ένας αριθμός που δεν μπορεί να προσδιοριστεί ακριβώς λόγω της ταχείας μεταφοράς δεδομένων και πληροφοριών, γι' αυτό χρειάζεται όπως προανέφερα, σε αυτή την εποχή μεγάλη προσοχή.

Η αξιοπιστία μας δομείται από τα αρχικά μας βήματα στην οικογένεια, στο σχολείο και γενικά στο περιβάλλον που ζούμε και απαιτείται μία συνεχής επιμόρφωση, μία παιδεία του πώς να καλύτεψουμε και να διατηρήσουμε ή να αλλάξουμε τους τρόπους που καθορίζουν την αξιοπιστία μας.

Όπως είναι γνωστό σε πολλούς από σας γεννήθηκε στον Κάμπο της Χίου, σε ένα από τα πιο καλοδιατηρημένα αρχοντικά της -είναι κάποιο 350- που πριν από διακόσια περίπου χρόνια το σημερινό Μόντε Κάρλο θα χωριόσε μπροστά του. Εκεί είχε συγκεντρωθεί ένα μεγάλο ποσοστό του παγκόσμιου πλούτου. Δεν είναι υπερβολή αν σας πω ότι μόνο μία οικογένεια, από αυτές τις 350 που είχαν επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο, συγκεκριμένα οι πέντε αδερφοί Ράλλη είχαν εταιρεία που ο προύπολογισμός της υπερέβαινε τον προύπολογισμό του Ελληνικού κράτους στο τέλος του 19ου αιώνα. Άλλες μετέφεραν το 35% όλων των σιτηρών της Ρωσίας με τα πλοία τους, άλλες αγόραζαν όλη την παραγωγή μπαμπού της Αιγύπτου, είχαν όλη τη συγκοινωνία του Καΐρου, κάπου χίλιες άμαξες, άλλες είχαν φυτείες στην Ινδία και μέσω υποκαταστημάτων κυριαρχούσαν στο εμπόριο της δυτικής Αφρικής και πολλές άλλες δραστηριότητες όπως παραγωγή και εμπορία δερμάτων κ.λπ και δυο μονοπωλιακά τότε προϊόντα τη μαστίχα και τα εσπεριοειδή.

Δεν μπορούσα σαν παιδί να καταλάβω γιατί υπήρχε τόσο μεγάλη συσσώρευση πλούτου σε ένα μικρό σημείο του πλανήτη, αφού τα μονοπωλιακά προϊόντα ήταν μόνο ένα μικρό μέρος του όλου. Τελικά κατέληξα στο ότι στις συναλλαγές τους είχαν και έχουν εμπορική πίστη και αυτό το κατάλαβα διαβάζοντας για τον τραπεζίτη Ανδρέα Συγγρό που δάνεισε στην Πύλη ένα μεγάλο ποσό για να μη φαλιρδίσει και του είπε ο επί των οικονομικών, ας πούμε τότε, υπουργός του Σουλτάνου Μπέη-Ανδρέα: «Το δάνειο το πήρα από σένα γιατί είσαι Χίος και έχετε εμπορική πίστη». Όπως στο Lloyds στο Λονδίνο έλεγαν για τις συναλλαγές «My word is my bond» (ο λόγος μου είναι συμβόλαιο), το αυτό συμβαίνει ακόμα και σήμερα με τη Χιώτικη ναυτιλία που κατέχει περίπου το 50% της Ελληνικής ναυτιλίας. Πιστεύω ότι ένας από τους λόγους αυτής της επιτυχίας είναι το νοικοκυριό, που λέμε εμείς, των Χιωτών (πάλι για τα γένια μας ...). Κάτι παρόμοιο συνέβαινε και με τον Robert Bosch, ιδρυτή της ομώνυμης "αυτοκρατορίας", που το 1921 είπε: "Πάντοτε δρούσα με την αρχή ότι θα προτιμούσα να χάσω χρήματα παρά την αξιοπιστία μου".

Ανέφερα όλα αυτά σαν ένα γλαφυρό επίλογο, για να δώσω τη διάσταση που έχει στη ζωή μας η αξιοπιστία και επίσης θέλω να προσθέσω ότι αν, για κάποιον λόγο, χαθεί, πάντα υπάρχει τρόπος να την ξανακερδίσουμε, αρκεί να έχουμε εμπιστοσύνη στον εαυτό μας, να κάνουμε την επανάκτησή της αυτοσκοπό και προπαντός να πιστεύουμε στην ηθική διάστασή της.

Τελειώνω τονίζοντας ότι εμπορική πίστη που δεν συνοδεύεται από ηθική αξιοπιστία είναι μειωμένης αξίας.